

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง ปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น กรณีศึกษา : เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้นำเสนอสรุปผล การศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติ ท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต เทศบาลตำบล ห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีหมู่บ้านที่อยู่ในเขต รับผิดชอบ จำนวน 19 หมู่บ้าน จำนวน 10,569 คน แยกเป็น ชาย จำนวน 5,187 คน หญิง จำนวน 5,382 คน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2552 จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

2.1.1 ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีจำนวนคำถาม 5 ข้อ

2.1.2 ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น มีจำนวนคำถาม 59 ข้อ

1) ปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นมีจำนวนคำถาม 20 ข้อ

2) ปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น มีจำนวนคำถาม 10 ข้อ

3) ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น มีจำนวนคำถาม 10 ข้อ

4) ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น มีจำนวนคำถาม 10 ข้อ

5) ปัญหาการร่วมตรวจสอบข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีผลบังคับใช้ มีจำนวนคำถาม 9 ข้อ

2.1.3 ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ศักยภาพ : เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวนคำถาม 5 ข้อ

2.2 เกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ

2.2.1 ปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตอบ ใช่ หมายถึง ท่านตอบว่าใช่ตามข้อความถือว่าไม่ใช่ปัญหา

ตอบ ไม่ใช่ หมายถึง ท่านตอบว่าไม่ใช่ตามข้อความถือว่าใช่ปัญหา

2.2.2 ปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตอบ เคย หมายถึง ท่านกระทำตามข้อความถือว่าไม่เป็นปัญหา

ตอบ ไม่เคย หมายถึง ท่านไม่เคยกระทำตามข้อความถือว่าเป็น

ปัญหา

2.2.3 ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตอบ ต้องการ หมายถึง ท่านมีความต้องการตามข้อความถือว่าไม่

เป็นปัญหา

ตอบ ไม่ต้องการ หมายถึง ท่านไม่มีความต้องการตามข้อความถือว่า

เป็นปัญหา

2.2.4 ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตอบ ได้ หมายถึง ท่านสามารถทำได้ตามข้อความถือว่าไม่เป็น

ปัญหา

ตอบ ไม่ได้ หมายถึง ท่านไม่สามารถทำได้ตามข้อความถือว่าเป็น

ปัญหา

2.2.5 ปัญหาการร่วมตรวจสอบข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีผลบังคับใช้

ตอบ เป็นประจำ หมายถึง ท่านกระทำตามข้อความเป็นประจำถือว่า

ไม่เป็นปัญหา

ตอบ ไม่เคย หมายถึง ท่านไม่เคยกระทำตามข้อความว่าเป็น

ปัญหา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.2 ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 19 หมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลหัวนาคำ

อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่ม

ตัวอย่าง และนัดหมายในการที่จะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ใน

การเก็บรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้าน

3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนทุกฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล โดยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จำนวน 386 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อคำนวณค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ และวิเคราะห์เชิงพรรณนาสรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ศึกษากรณี : เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรางกุศล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.5 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.5 ส่วนใหญ่ประชาชนมีอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.2 รองลงมาอายุระหว่าง 56-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.9 และน้อยที่สุด คือ มีอายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.2 ส่วนใหญ่มีระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.8 รองลงมาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.8 และน้อยที่สุด คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.7 ประชาชนมีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 23.8 และน้อยที่สุด คือ อาชีพอื่น ๆ คือนักศึกษา ข้าราชการบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 6.2 และประชาชนมีรายได้ต่อเดือน 5,000 บาทหรือต่ำกว่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.1 รองลงมารายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.9 และน้อยที่สุด คือ รายได้ระหว่าง 20,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.6

2. ปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

2.1 ปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของเทศบาลโดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมากมีจำนวน 1 ข้อ คือ ประชาชนไม่ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2550 ที่เปิดโอกาสให้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงไม่สามารถเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 4 ข้อ คือ ประชาชนไม่รับรู้ว่าการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องเป็นหน้าที่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนในเขตเทศบาล ประชาชนไม่รับรู้ว่าผู้มีสิทธิในการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องร่วมลงชื่อด้วยตนเอง ประชาชนไม่รับรู้ว่าการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีขั้นตอนการเสนอตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และประชาชนไม่รับรู้ว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องมีจำนวนเท่าใดจึงสามารถเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

2.2 ปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของเทศบาล โดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมากมีจำนวน 1 ข้อ คือ ประชาชนไม่เคยร่วมปรึกษากับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับเรื่องที่มีความประสงค์ให้มีการเสนอร่างข้อบัญญัติ ให้สภาเทศบาลพิจารณา ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 2 ข้อ คือ ประชาชนไม่เคยประชุมร่วมกับชาวบ้านเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเสนอร่างข้อบัญญัติ และประชาชนไม่เคยให้คำแนะนำเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการร่างข้อบัญญัติ

2.3 ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของเทศบาล โดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมากมีจำนวน 1 ข้อ คือ ประชาชนไม่ต้องการจะเป็นผู้นำของชาวบ้านในการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 2 ข้อ คือ ประชาชนไม่ต้องการจะร่วมประชุมกับสภาเทศบาล และประชาชนไม่ต้องการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

2.4 ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของเทศบาล โดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมากมีจำนวน 1 ข้อ คือ ประชาชนไม่สามารถรวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน

2 ข้อ คือ ประชาชนไม่สามารถร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ต้องการเสนอให้มีความชัดเจนว่ามีความประสงค์จะตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องนั้นได้ และประชาชนไม่สามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนเข้าชื่อเพื่อทำหน้าที่ยื่นคำร้องต่อประธานสภาท้องถิ่นได้

2.5 ปัญหาการร่วมตรวจสอบเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการร่วมตรวจสอบเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของเทศบาลโดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมากมีจำนวน 3 ข้อ คือ ประชาชนไม่เคยเรียกร้องให้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ประชาชนไม่เคยทักท้วงข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผ่านการพิจารณาของสภาเทศบาล และประชาชนไม่เคยอ่านข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประกาศใช้แล้ว

3. ข้อเสนอแนะปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น เทศบาล ตำบลหัวนาคำ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แยกตามสภาพปัญหา 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.1.1 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นมากกว่านี้

3.1.2 ให้พนักงานของเทศบาล ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงสิทธิ หรือกระบวนการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.1.3 เมื่อมีการประชุมสภาเทศบาลควรให้ประชาชน หรือมีตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมทุกครั้ง และทุกครั้งที่เข้าร่วมควรมีการพูดถึง พรบ.ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542

3.1.4 การสื่อสารกับประชาชนไม่ต้องยึดรูปแบบทางราชการมากเกินไป เช่น ภาษาที่ใช้สื่อสารกับประชาชน

3.2 ปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.2.1 การเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นเรื่องใหม่ เทศบาลควรให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบในทุกๆ 3 เดือน

3.2.2 ให้เปิดเวทีประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.2.3 เทศบาลควรเปิดโอกาสให้กับประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อยากให้เทศบาลรื้อร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.2.4 เทศบาลควรทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการร่วมเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.3 ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.3.1 เทศบาลให้ความสำคัญ และเคารพสิทธิในการตัดสินใจของประชาชนในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.3.2 เทศบาลควรฝึกให้ประชาชนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.3.3 พนักงานเทศบาลควรทำตัวเป็นมิตร และแสดงถึงความจริงใจกับประชาชนทุกคน ไม่ควรเลือกปฏิบัติ

3.3.4 พนักงานเทศบาลควรยิ้มแย้ม แจ่มใส และให้คำปรึกษา เมื่อประชาชนมาขอทราบ พบ.ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542

3.4 ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.4.1 เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ลงมือดำเนินการ เกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเอง โดยมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลคอยเป็นที่ปรึกษา

3.4.2 หากเกิดปัญหาขึ้นให้เทศบาลนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาร่วมกันแก้ปัญหา ไม่ปล่อยให้ประชาชนแก้ไขปัญหาเอง

3.4.3 เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แก้ไขร่างข้อบัญญัติที่ส่งให้สภาเทศบาลพิจารณา เมื่อพบข้อบกพร่อง

3.4.4 เปิดเวทีให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ต้องการให้เทศบาลรื้อร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.5 ปัญหาการร่วมตรวจสอบข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีผลบังคับใช้

3.5.1 หากมีการจัดประชุมสภาเทศบาลควรเชิญประชาชนที่สนใจ หรือผู้แทนเข้าร่วมรับฟังการประชุมเพื่อตรวจสอบการทำงานของเทศบาล

3.5.2 เมื่อประชาชนประสงค์ขอตรวจสอบการบริหารกิจการ เทศบาลให้ความร่วมมือกับประชาชนเป็นอย่างดี

3.5.3 ให้เทศบาลตรวจสอบความถูกต้องก่อนมีการเสนอร่างข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นที่ได้การเสนอจากประชาชนก่อนการพิจารณา

3.5.4 ถ้าหากประชาชนแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ยังไม่ผ่านการพิจารณาของ
สภาเทศบาลประชาชนสามารถร้องขอให้เจ้าหน้าที่ของเทศบาลช่วยดำเนินการต่อในเรื่องเดิม
จนกว่าจะแล้วเสร็จ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ศึกษากรณี
: เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ศึกษากรณี : เทศบาลตำบล
ห้วยน้ำคำ 5 ด้าน คือ ปัญหาการร่วมรับรู้ ปัญหาการร่วมคิด ปัญหาการร่วมตัดสินใจ
ปัญหาการร่วมกระทำ และปัญหาการร่วมตรวจสอบ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมเป็นปัญหา
ทุกข้อ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น
พบว่า โดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือ ประชาชนไม่ร่วมรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารในเรื่องของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2550 ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถ
เข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงไม่สามารถเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ
เสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ในส่วนผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมานั้นอาจเป็นเฉพาะตัวแทนที่
ได้รับนโยบายหรือได้รับมอบหมายมา เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล
ตำบลห้วยน้ำคำ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการประชุมเป็นตัวแทนเท่านั้น และ
หลังจากนั้นก็ไม่ได้กระจายข่าวให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง บวกกับ
สภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำจึงทำให้ประชาชนไม่สนใจร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จึงทำให้ประชาชน
ขาดการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เทศบาลได้มีการจัดขึ้น ผล
การศึกษามีความสอดคล้องกับ อรุณ สุชน่วม (2548 : 80-85) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความ
พร้อมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษา
กรณีในอำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่มีการ
ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับ
ปานกลาง และประชาชนที่มีปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระดับปานกลางโดยคิด

คำร้อยละของปัญหามีค่าน้อยที่สุด คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่สามารถเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย และเทศบาลก็ไม่เคยชี้แจง หรือประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจถึงกระบวนการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้กับประชาชน

1.2 ปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น พบว่า โดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมากคือ ประชาชนไม่เคยร่วมปรึกษากับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับเรื่องที่มีความประสงค์ให้มีการเสนอร่างข้อบัญญัติ ให้สถานเทศบาลพิจารณา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอข้อบัญญัติของเทศบาล ทำให้ประชาชนไม่มีความรู้ที่จะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน เมื่อขาดการประชาสัมพันธ์ก็ส่งผลให้การกระจายความรู้ความเข้าใจนั้นไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนไม่สามารถที่จะมีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นในการที่จะเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ปรีชา เถิงแจ่ม (2550 : 67-68) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลคักไหม อำเภอยี่สิบเอ็ด ตำบล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษา ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลคักไหม พบว่า ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาการร่วมรับรู้ ปัญหาการร่วมคิด ปัญหาการร่วมตัดสินใจ ปัญหาการร่วมกระทำ และปัญหาการร่วมตรวจสอบ ส่วนประชาชนที่มีปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยคิดคำร้อยละของปัญหามีค่าน้อยที่สุด คือ ประชาชนไม่เคยประชุมร่วมกับชาวบ้าน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้จากการร่วมเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนไม่ทราบว่าหากมีการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ตาม พรบ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แล้ว ประชาชนจะได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใด

1.3 ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น พบว่า โดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือ ประชาชนเองไม่ต้องการที่จะเป็นผู้นำของชาวบ้านในการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตเทศบาลห้วยน้ำคำ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ยังมีความเข้าใจว่าตนเองไม่มีสิทธิในการที่จะเสนอร่างข้อบัญญัติ

ท้องถิ่น แต่กลับมองว่าสิทธิในการที่จะแสดงความต้องการในการที่จะเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นของสมาชิกสภาเทศบาลและคณะผู้บริหารท้องถิ่นเท่านั้น จึงทำให้ประชาชนไม่ต้องการที่จะเป็นผู้นำของชาวบ้านในการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น และประชาชนที่มีปัญหาการร่วมแสดงความต้องการที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยคิดค่าร้อยละของปัญหาที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ประชาชนไม่ต้องการจะร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ในเรื่อง การดูแลรักษาป่าไม้และสัตว์ป่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในเขตเทศบาลพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ประชาชนจึงไม่ต้องการจะร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าวนี้

1.4 ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น พบว่าโดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือ ประชาชนไม่สามารถรวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตเทศบาลหัวนาค่ายังมีความเชื่อในการที่จะให้ตัวแทนหรือตัวแทนของคนที่ได้รับเลือกเข้าไป ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือสมาชิกสภาเทศบาล รวมไปถึงคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นตัวแทนของคนในการที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลไม่ได้ให้ความสำคัญที่จะเข้าร่วมในการดำเนินการด้วย อีกทั้งยังขาดความเข้าใจในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 อย่างแท้จริง ที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ เอกชนัย บุญนำ (2546 : 69-0) ได้ทำการศึกษาเรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ศึกษากรณีเทศบาล ผลการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลอย่างแท้จริง เช่น ประชาชนไม่มีสิทธิร้องขอให้มีการออกเสียงประชามติโดยตรง และผลการออกเสียงประชามติไม่ผูกพันสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ต้องปฏิบัติตามรวมทั้งประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในปัญหาที่กระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น กรณีเทศบาลไม่ผ่านร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายหรือกรณีที่นายกเทศมนตรีเสนอร่างข้อบัญญัติที่จำเป็นในการบริหารงานของเทศบาล และประชาชนมีปัญหการร่วมดำเนินการที่อยู่ในระดับปานกลางโดยคิดค่าร้อยละของปัญหาที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ประชาชนไม่สามารถชักชวนชาวบ้านให้มาร่วมเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ อาจเป็นเพราะ พรบ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดผู้มีสิทธิร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้มากเกินไป และประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่

เป็นผู้สูงอายุ และมีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ ความตื่นตัวทางการเมืองน้อยจึงถือเป็นเรื่องยุ่งยากและสลับซับซ้อนเกินกว่าที่ประชาชนจะเข้าใจได้

1.5 ปัญหาการร่วมตรวจสอบเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น พบว่าโดยรวมเป็นปัญหาทุกข้อ ปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือ ประชาชนไม่เคยเรียกร้องให้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในเขตเทศบาลหัวนาคำส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จะต้องทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัวจึงทำให้ไม่สามารถที่จะเข้าร่วมตรวจสอบเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ได้ อีกทั้งประชาชนยังมีความคิดที่จะให้ตัวแทนของคนเป็นผู้ดำเนินการในการตรวจสอบเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น แทนคนด้วย ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับ พัทธ์ภัย พล ปรีชาชาติ (2548 : 55-57) ได้ทำการศึกษา ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง : ศึกษากรณีมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่อาจเป็นอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในประเทศไทย ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นนั้นอาจเกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการใช้สิทธิตามขั้นตอนต่างๆ นับตั้งแต่การจัดทำหรือข่างกฎหมาย การเข้าชื่อหรือรวบรวมรายชื่อประชาชน การตรวจสอบความถูกต้องและขอขบด้วยกฎหมายของคำร้องขอเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมาย และพิจารณาร่างกฎหมายของรัฐสภา ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้สิทธิขอเข้ามีส่วนร่วมเสนอกฎหมายของประชาชนซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ และประชาชนมีปัญหาการร่วมตรวจสอบที่อยู่ในระดับปานกลางโดยคิดคำร้อยละของปัญหาที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ประชาชนไม่เคยสอบถามแผนพัฒนาของเทศบาล อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ฐานะความเป็นอยู่ค่อนข้างลำบาก สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของครอบครัวแล้ว และความเข้าใจที่ว่าไม่ใช่ธุระโดยที่ไม่รู้ว่าจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างไร

2. ข้อเสนอแนะปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเทศบาลตำบลหัวนาคำ อันถอยทางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 ปัญหาการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากเทศบาลตำบลหัวนาคำ หรือผู้ที่รับผิดชอบมีการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อประชาชนจะได้รับทราบการเคลื่อนไหว

และมีความกระตือรือร้นในการที่จะร่วมดำเนินการปฏิบัติต่อกระบวนการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

2.2 ปัญหาการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น การเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นเรื่องใหม่ เทศบาลควรให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น มีการเปิดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เทศบาลควรที่จะมีการจัดเจ้าหน้าที่ มาให้ความรู้กับประชาชนชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับความต้องการของประชาชน ตลอดจนให้ประชาชนได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับถึงข้อข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วย

2.3 ปัญหาการร่วมแสดงความต้องการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้แสดงออกถึงความต้องการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น คัดลึนใจในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เทศบาลควรมีการส่งเสริมในการแสดงออกถึงความคิด ความสามารถของประชาชนที่มีอยู่ เพื่อจะได้ นำความรู้ของประชาชนที่มีอยู่เอาออกมาใช้ในการช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของคนให้มีความเจริญก้าวหน้า พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันได้

2.4 ปัญหาการร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ควรที่จะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเอง โดยมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลหัวน้ำคำคอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง เพื่อจะเป็นประโยชน์ในท้องถิ่นของคน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มีการช่วยกันหาทางแก้ไขปัญหา ไม่ปล่อยให้ประชาชนแก้ไขปัญหาเอง เพราะหากปล่อยให้ประชาชนดำเนินการเองตามลำพัง อาจทำให้ประชาชนเกิดอาการท้อถอย เบื่อหน่าย หากเทศบาลดำเนินการแก้ไขช่วยกัน ก็จะทำให้เข้าใจปัญหาร่วมกันและสามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง และตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2.5 ปัญหาการร่วมตรวจสอบเกี่ยวกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ควรที่จะให้ประชาชนหรือตัวแทนผู้ได้รับมอบหมายในท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงความถูกต้องของข้อบัญญัติท้องถิ่น ก่อนที่จะมีการนำออกมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นของคน เมื่อเห็นว่าข้อใดที่ไม่สอดคล้องถึงการพัฒนาท้องถิ่น และความต้องการของประชาชนก็มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อบัญญัตินั้น เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาเรื่อง ปัญหาของประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเทศบาล ตำบลห้วยนาคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์คือ เทศบาลตำบลห้วยนาคำ นักการเมืองท้องถิ่นและประชาชนตำบลห้วยนาคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

1.1 กรณีที่เทศบาลมีวิธีการสื่อสารที่ยืดรูปแบบเป็นทางการมากเกินไป ในกรณีนี้เทศบาลควรเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยต้องทำ พร้อม ๆ กันหลายวิธี และไม่ยึดติดรูปแบบมากเกินไป เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึงกัน เช่น

1.1.1 การจัดรายงานวิทยุโดยใช้สถานีวิทยุชุมชนที่เทศบาลเป็นเจ้าของ โดยมีสาระเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.1.2 การประชาสัมพันธ์โดยใช้เสียงตามสายของเทศบาล

1.1.3 การจัดทำวารสาร หรือแผ่นพับ

1.2 กรณีที่ประชาชนไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร เรื่องสิทธิในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยตรงของประชาชน เทศบาลควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเรียนรู้สิทธิที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น และตระหนักถึงความสำคัญของข้อบัญญัติท้องถิ่นในฐานะที่เป็นเครื่องในการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนเอง

1.3 เทศบาลควรมีการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรของเทศบาลเอง ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชน

1.4 เทศบาลควรมีการปลูกฝังจิตสำนึก ของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจมีการให้รางวัลใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างให้กับเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรรศึกษา ปัญหาอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY